

גָּלְעָדִים לְנַצְּרָנָה-פָּזֶן

**ערainerוינגען, בענונגנישען און איינדרוקען אויפֿ מיי ליעבענס-זועג דורך צויז דורך
סוו ראובן ברילינט.**

אָזֶר מֹר לְפִתְּמַנְּגָעִים אֲנוֹ אָבָרָע
סְפָלָל מָוֵה. גְּלִידָר נָאֵד מִינּוּ אַנְקָרָעִים קְרָעִין
כְּלִימְדִיבְרָיו בָּאָזֶן וְאַזְנָבָרָעִים

רארט. אוֹרַ האָפַן גַּעֲמִזּוֹת אַבְּנָעוֹן, אָוּ
מִינְעַן פְּלַעַגְנָר צֵי רַעֲאָרְגָּנוֹנוֹרָאוּ אָוּ
מַאֲרָעָרְנוֹזְרָאוּ דָּעַם „הַטְּלִיאִי“, לְזִיט וּ
אָוּדַה האָפַן דָּאָזָן פֶּעַרְשָׁטָאנָגָן, וְעַנְגָּוּ נִישָׁט
אָוּיְקָהְרְבָּאָר; אָוּ אָוּדַה אַצְּדָעָרְבָּיִם
וְעַנְגָּוּ צָוָהָן גָּאנְגָּזְפֶּעָרְשִׁירְעָנָעָן וּוְעַלְטָעָן.
טַונְדַּה האָט אָוּדַה גַּעֲזִוְנָעָן צְרוּקָן קְיָנוּ
מַאֲסָפָ�וֹא. צֵי דָעַר לְעַפְּרָעָנוֹנָה, חִילְגָּוּ
גְּוַוְּסְטִינְגָּר אַטְמָאָסְפֶּעָרָעָה דָּאָדַי בְּנֵי צִוְּוֹן.
דוּ גְּוַוְּסְטִינְגָּעָ אַטְמָאָסְפֶּעָרָעָה דָּוּ דָעַר גָּוּ
טַעֲרָאוֹרְזָעָרָעָר וּוְעַלְטַה אָוּנָה פְּעַמְעָרְבָּרְגָּר אָוּ
גְּוַעְוָעָן צֵי קָאָלָט, צֵי פְּרָאָסְטָוָן פָּקָאָד מָוָר.
אוֹרַ האָפַן עַשְׂרָעָרְבָּוֹטָעָן גַּעֲרָחָט אָנָּיִ
גַּעֲדִימָעָט, אָוּ אָוּדַה קָאָן גְּוָשָׁט, מִצְדַּה
הַרְבָּוֹגָעָר יְוִרְיָעָשׁ פְּרָעָזְגָּלְיַקְסָטָעָן
דוּ גַּוְוְיַעְטָרְדָּרְעָנָעָן פְּרָסִים.

באו וזה דנו ירושים צוקרים נומ אופבער אזא
או איז איז מאיזער מעשה, אוון וויל האָ
בעז עטערות פֿערקיינטּוּן דעם פֿאללאָג, דער
אייזטונגער בעזונאָזער, וויאָס האָט בעז
צַחֲקָהָטְקָפֶר דעם הוי איז איז איז איז סָבָ
מע, האָט אַשְׁוֹאָגָעָר אַנְבְּרָגָטָמָאָר אַנְיָן
דער נְבָעָרְנִיָּג, אַפְּלָטְמָעְנוּצָאָגּוּנִים
נְבָעָרְנִיָּג אַז אַפְּרָהִירָאָט צָו דעם
אוון דעם טְשְׁנָגָוָונִיט, אַבְּקָטָנְמָעָר אַז
הַרְזִינְגְּ מְנַחֵּר נְאָךְ בָּוּן אַדְעָם, וויאָז אַז
הַאָבָּאָז אַזְמָעָה גַּעַטְוָאָתְהָאָז אַז אַז אַז
אַז שְׁוֹעָרְעָז פֿאָלָל; וויאָז גַּשְׁטָט אַז
וּאָזְמָעָמְעָר שְׁרִיְּזָן: לאָגָג צִי דְּגָזָר גַּעַגְגָנָגָעָל
אַפְּלָטְמָעָנִים תְּגָוִים נְשָׁעָם פֿאָלָאָז בעז
צָעָר אַז אַפְּלָלְצָאָז מִיסְטָעָר דָּרָאָט אַז
דָּרָאָט; אַזְיָד אַז אַז מְנַחֵּר אַפְּלָאָג אַז
וּבָל אַז אַז הַאָבָּאָז אַזְמָעָג אַזְוִינְגָּעָז

וְזֶה גַּם-זֹאת לְאָזֶן הַמִּרְאֵן אֶלָּם דַע
פְּעֻמְרַעַשְׂרֵךְ בְּזֹנוּ יְזָרֵךְ
* * *
דוֹ לְעַצְפָּע מְעַשּׂות אָזֶן שְׁמַעֲסָצֶן קָרְבָּן
צְעַרְבּוֹיִים אָזֶן הַקְּפָעָן מִיר גַּעַזְעָאָגָנָן
אַרְזִיסְצָלְקָוְיָבָעָן זִיד בְּזֹנוּ זְנוּן וְזָנוּנוּן
אָזֶן נְעַמְעָן פְּאָר זְזָר אַפְּעַזְגָּעָרָעָץ חָזָזָעָץ
נְגָגָן, נְזָעַט וְחַטָּט בְּזֹנוּ דָעָר רַעַדְאַקְרַעַעַע
„הַמְּלִיעָץ“. צְעַדְעַרְבּוֹיִם לְלַעַעַט מִזְדָּבָעָע
אַפְּקָט בְּצָעַזְבָּעָן אָזֶן מִין וְאָזָינָן. אָז
לְלַעַעַט קִימָעָן צְוָיָר אָזֶן אַפְּשָׁעַטְמָעָן
וְאַלְמָת שָׁעה אָזֶן מְנָר אַרְזִיסְצָעָמָעָן אַלְיָה
שְׁפָאַצְזָרְגָּאנָן אַונְפָּרָן נְזָהָסָטָן פְּרָאַס
פְּעַמְקָט. עָר אָזֶן נְזָעַטָּן אַקְעַשָּׂר, אַבְקָעָשָׂר
בְּזֹנוּ פְּעַמְעַרְבָּוָרָן; עָר הַאַתָּם טָעַנְיָה נְעַמְעָנָה
אַתְּהָרָעָם מִסְמְצָרָרָעָן, אַזְהָרָעָם גַּעַזְעָאָגָנָן
וְאַרְמָת, אַזְהָרָעָם גַּעַזְעָאָגָנָן.

ונשפט קראקענדונג אולד' רעדט.
צערבונים האט גערערט אַטְמָה
פָּנָן דְּרִיכְשׁוֹ אֶזְן מֵיט אַשְׁלָעָכְלָעָד
צְעָמָן, האט אַר דָּאַר דְּנָהָאַת דָּן
פְּנִימָה אַזְּנָצְעָדָרְעָפָּעָן עַטְעַגְמָלְדָּה,
אַנְיָזְעָנְגָתְחָסָה פָּן דָּן גְּרוּסְמָעָה
שְׂרִיךְמְשֻׁלָּעָר, בְּנוֹם אַדְסְוִישָׁ
בְּנֵי דָאַר בְּעַנְגְּעָפְנָוֶשְׁ פְּנִימָם
שְׂגָלְזְיָזְסָט קְרָאַצְוּסָקָן, דָאַר
אַר פְּנִימָם „גָּאַלָּאָס“ (דוֹ דָאַר
שְׂעָרָעָנְגָסְטָה אֶזְן גְּרָעָסְטָה
סְוּשָׁעָ צְעָמָנוֹן), וְזָהָן דָּן בְּפָרָאַר
רוֹסְמָעָעָ שְׂרִיךְמְשֻׁלָּעָר האַפְּנִינָה
מְסִפְּרָד גְּעוֹזָן, אֲנוֹ גְּעוֹזָן צְ
דָאַר אַיְזְנְצָנָגָר יְזָהָן אֲנוֹ פָּעָ
הָאָט מְסִפְּרָד גְּעוֹזָן דָּאַבְּטָה
וְאֲמָנוֹן לְוִינְסָ רְזָמְשָׁאָן וּרְעָנְטָה
חרָאַצְוּסָקָן הָאָט מְאַנְגָּעָם מְאַנְגָּעָם
אַדְרָפָּעָן אֲנוֹ וְזָהָן צְמָנוֹן אֲנוֹ
קָאָר וּרְעָזָן.
וְעַזְן אַנְדָּהָאָט אַסְמָאָל נְפָרְעָה
צְעָרְבּוּסָעָן, וְזָן קוּסְטָטָטָם, וְזָן
עַר הָאָט מְסִפְּרָד גְּעוֹזָן קְרָאַצְוּסָקָן
נְשָׁתָם קְיָנְעָרָה פָּן דָּן בְּעַקְאַנְטָה
יוֹרְדָעָעָ שְׂרִיךְמְשֻׁלָּעָר אֲנוֹ פָּעָ
הָאָט צְעָרְבּוּסָטָם מְזָיְדָרְזָוִיז
קְעָרָט : אָוֹר הָאָט בְּרִיחָהָר
גְּרָאַלְעָנְטָמָסְפָּרָז צְיָזְנָהָר אֲנוֹ
אַזְן בֵּין אַבָּעָר גְּנָעָנָגָנָה צְ
דָאַרְטָה אֲנוֹ צְיָזְנָמְרָעָטָה
לְזָהָן דָּן אַנְגְּזָוָהָעָנְטָמָעָז וּזְמָלְעָז
לְבִנְקְטָמָעָן אֲנוֹ הָאָט מְזָיְדָרְזָוִיז
לְזָהָן דָאַר יוֹרְדָעָר גְּמָתְגָנָעָז חָזָ
אַזְמָעָן קְבָּר אָוהָם אַפְּצָנְגָעָפָּעָן דָּ
עָהָרָע ? אַנְדָּהָאָט גְּעַלְלִיְּבָט, אָ
קְעָסָאָר בְּאַקְסָט וּזְעָט רְעָרָאָן ;
בְּאַקְסָט גְּעוֹזָן אַשְׁפְּגָנְדִוְינָעָר, בְּעָ
מוֹמָאַרְבִּינְמָעָר אָנוֹמָס „גָּאַלָּאָס“,
אָוֹר הָאָט אִיהָם אֲנוֹ וְזָן צְעָט
בְּרָאַלְמָן. בְּרָאַלְמָסָאָר בְּאַקְסָט הָאָ
נוֹשָׁט גְּעוֹזָלָט קְשָׁן וּזְאָרָט רְעָדָעָן,
אַנְדָּהָן שְׂזִין גְּעוֹמָת רְעָדָעָן, אַיְזָהָז
הָאָט וְזָהָן בְּרִיחָהָר גְּרָנְגָנָשָׁט צְ
אֲנוֹ נְשָׁתָם אַרְוּאָרָט. אָוֹ טִינְרָזָן וּזְ
קְיָמָעָן רְעָדָן.”

ה. בערכטן הנט נעהאט אויך פון ערוצוינטער בעזיזהונגען צי דאר ליטען-אָרְשַׁאָר וועלט, אַין פֶּעֲמָרְבּוֹרָג גּוֹאָן אַין אַיסְלָאנְד. ערעדט פֶּרְאַנְצִיזּוֹוּס, דָּעַטְלָשׂ אַין אַנְרָעָן, ע אַמְּרוֹצְבָּאַוְוָעָשׂ שְׂפָרָאַצְּאָן, הַחְט אַזְּיָד עַקְעַנְטָן הַעֲבָרָאָשׂ. בערכטן הנט גּוֹיִינְד וּוּעֲפָנְעַנְשְׂפָעַטְדָּט דֵי פֶּרְאַגְּנָע פּוֹן יְשָׁוֹב אַרְץ שְׂדָאָל אַזְּיָת אַוְסְעַנְשְׂאַטְלְוָהָעָן בָּאָזָם. דָר אָנוּ נְעוֹזָן פּוֹן דָו עַרְשְׁטָע, וְהָם הָאָעָן גּוֹשְׁאָהָעָן מַאְטָמְעַרְיעַלְעָלְהָוָלְתָה פְּאָר ? בּוּלְוִים, דָי סְטוּרָעָנְטָעָן פּוֹן דָו רָאָה וּשְׁעָאָגְנוּוֹרְוּסְפָּטָעָן, וּוּלְכָדְהָעָן דָר אַלְמָס דָו עַרְשְׁטָע פְּיַאנְגָּרָעָן בְּעַזְעָאָט אַיְזְרָאָל ; עַר הַחְט גּוֹנְגָּרָעָט עַרְאָאוֹמָעָן אַיְזְרָאָל פֶּרְאַשְׁוּדָעָעָן שְׁפָטָמָט, אַנוּזָה וְהָמָר פְּאָר יְשָׁוֹב אַרְץְיְשָׁרָאָל, הַחְט זָהָן יְלָא אָנוּ נְרוֹנְלִיךְ בְּעַשְׁעַטְוֹתָהָמְתָה מְסִטְמָעָם, וּמְנוֹגָעָם. אַפְּנָאָל-פֶּרְאַבְּלָעָם. (עמ' 10)

אוון „המליל“ אונטנער אלעט בעריגונונגנען. ער האט אבער גוּשַׁט נאָקאנט ענדערן מטען בעשלום, מראייז אלע זוינע בעכּי. הונגען, קְרִיזֶנְדְּשְׂפֵּט אָנוֹ נומְסְקִיט צָוּמָר.

אוֹרְחַבְּגָעָן אָנוֹ גַּעֲזָלָט, גַּעֲזָלָט גַּעֲזָלָט. פְּגָנָט פְּשָׁרְקָנְפָּעָן טִין ?יְאַצְּרָאָרְפָּעָן. שְׁוֹקוֹאָל כּוֹט דָּאס שְׁוֹקוֹאָל קוֹנוֹ, „הַמְּלִילִי“. רַעֲרוּם האָב אַינְך בַּשׁ וּזְוֹר אַפְּגַּעַמְּלָט צָוּמָר. פְּעַרְבְּלִיבָּעָן אָנוֹ דָּער רַעֲרַקְיָאָט קוֹנוֹ, „הַמְּלִילִי“. נָאָר דָּרָעָן דָּירָר חַרְשִׁים, אָוָם וִינְךָ צָוּבְעַנְעָן מָוֵת דָּער נַיְסְטוֹגָאָר פָּעָן. טַעֲדָבָּרָן בְּכָל אָנוֹ מִוְּט דָּער יְדוּשָׁעָר בְּפָרָט.

וּסְגָּרִינְג פְּאָדָאִים, אָו אַיד וּוּלְלָגָנָן גוּשָׁט פְּעַרְבְּלִיבָּעָן אָינוֹ פְּשַׁעְרָבָּרָגָן, החַבְּבָא אוֹר גַּעֲזָלָט אַוְיסְצְּנוּוּזָעָן דִּי צַעַט אָוִוָּה צָוּמָאָן זָוָס מְהֻהָר בְּעַקְאָנָט. אַפְּגַּטְאָזָן, אָוָם וִינְךָ צָוּבְעַנְעָן קוֹנוֹ דָּער יְדוּשָׁעָר נַהֲעָנָט מִוְּט דָּער יְדוּשָׁעָר בְּעַרְהַמְּתָבָּי. טָעוֹן אָוִוָּה פְּעַרְבְּלִיבָּעָן גַּעֲזָלָט אָנוֹ פְּאָדָאִים.

אוֹזֶר צָהָב עַסְק אֲנוֹ אֵין גָּוִינְגְּפֶטְשֶׁן
אֲנוֹבִים אַוְמְלִיכְטְּוִיכְעַן גָּוְשְׁאָטְטַ וְעוֹגְעַן וְעַן
שְׁוֹעָנְדְּרָן. דִּי אַלְמָנָה טְגַּנְּסָם נְרָאָת בְּגַ
דְּרָעָר גְּרָאָפְּ הָאָט מְזָקָא אַסְטָל בְּעַלְוִינְגְּמָן
וְעוֹגְעַן דָּעַם, וְלָם אָזְדָּהָא גְּנוּשָׂטְנָעָ-
קָאנְטָן בְּעַרְשְׁוֹטְנָעָן וְעַן סְקָאַנְדְּרָאַלְטְּ�וּעַ
מָאָט מְזָט וְעַן יְדוּשָׁעָן פְּלָאַטְמָעָר, אֲנוֹ
חָאָב אַיְהָם אַגְּנָעְקָטְנָאָט בְּיַס מִוּנוֹסְטָאָר
גַּנְּרָעָר, וְעַלְכָּעָן אָזְדָּהָא גָּוָעָר פְּלָעָנָט בְּעַשְׁטָעָלָעָן
יוֹגְנָעְנָמָטָן, וְעַן אָרְ פְּלָעָנָט בְּעַשְׁטָעָלָעָן
וְעַנְעָגְלָאָר אָנוֹ מְפָנָן אַמְּלָאָגְוָעָן גַּעַ-
שָׁעָלָטָן אָנוֹ אַדְעָם. דִּי אַנְגָּוָיְנָעָר בְּגַן
אַט דָּעַם הָוֵי אַנְמָעָנָעָן, וְעַלְכָּעָם גַּעַ-
הָעָרָט דָּעַם אָנוֹ דָּעַם, וְעַנְעָגְלָאָר דִּי אָנוֹ דָּגָן
וְהָאָס בְּעַשְׁעַטְנָיָגָעָן וְיַדְטָוָטָן דָּעַם אָנוֹ
דָּעַם.
דָּא פְּלָעָנָט צְעַדְרָבְּזִים אַוְיְסָרְעַטְנָגָעָן
דִּי בְּעַלְעַטְמָנוֹגָגָעָן אָנוֹ דִּי פְּאַרוֹזָוָנָר =
שְׁאַלְמָעָן אָנוֹ דִּי גְּזַעַלְשָׁאַטְמָלְהִיאָגָעָן =
צִיהָוָגָעָן בְּגַן יְהָדוֹן אַנְגָּוָיְנָעָר. אָנוֹ
וְוּגְלִיל יְעַרְשָׁר אַיְגָעָר בְּגַן זַיְגָהָלָט
דִּירָהָגָעָר.
אָזֶן פְּלָעָנָט צְעַדְרָבְּזִים מְזָר שְׁוֹלְדָרָן
יעַרְעָם גְּרָעָסָר הָוֵי, פְּאַרְבָּזָן וְעַלְבָּנָן
בֵּיר בְּלָעָנָעָן צְפָאַצְיָרָעָן, אָנוֹ עַד אָנוֹ גַּעַ-

צ' רעדצעהלהן אונ געוווען ד' פאללאן, וואס פאללאן, וואס פאללאן
דע: איניה ואהמת רעם פאללאן, וואס פאללאן?
אויף דעם עק פון רעד נאם? דאס חוי?
האטם פָּרְחַעַר נעהרט צ' יונעט אונ
יענאמ, וועלכער אונ געוווען אונזיזדער
פָּנְדַּעַם און רעם; זונן פָּטְמַולִישׁ האטם
געהאטם דו און דו מעולט, ד' און זונעט
בעהלאערן. דורך פָּרְחוּשְׂרִינְגֶּר בעזועץ
פָּנְדַּעַם רעם הוי האטם עם פָּרְחוּתֶר אט
געמְזֹנְטַט פָּנְדַּעַם ד' זירשיט פָּנְדַּעַם ג. ג., וועלכער
בָּאָרְהַטְמַעַן גַּעֲנְרוּתָן זונן פָּטְמַולִישׁ גַּעֲנְרוּתָן
לעבען מות זעלפְּסְטֵמְטָאָרָר. ד' ריבְּטַנְעַן
סִיבְּחַמְּ פָּנְדַּעַם זונן זעלפְּסְטֵמְטָאָר און געוווען זונן
וינו נאַחַעַטְבַּע בעקאנטשאָטַט מיט דער
און דער גראָעָן. וואס און געוווען און
און צוֹג. דורך פָּאָלָאָן און אָזְבָּרְעַנְגָּן
גען צ' אַנְיָעָס גַּעֲנְרוּתָן, וינו מסחר און
מוֹת דעם און רעם, דא און דארט, ער
האטם אָפְּנָר אוֹר נָאָר אַגְּנָן קָדְעַז
צעים גַּעֲנְעַטְמַע און אט רעם פָּרְאָכְהַלְעַד
פָּאָלָאָן, וווען ער און גַּעֲנְטָאָרְבָּן נָאָר אַגְּנָן
אוֹז און אַז אָפְּעַרְעַנְגָּן, וואס דורך און
דער פָּרְאָלָאָן הַאט אַנוּם נָרְאַט
נאָר אַנוּ פָּל אַנוּ אָזְוִי פָּל גַּעַל;

וְאֵת אֶבְשָׂרָה פְּאַפְעָם פְּלֹעָן אֵין תִּירְאֵנָה - תְּרַמֵּשׁ

עס ווערט איצט דריי הונדרעט ואהר ווי דער צאנח וראינה (צענע ווערטען) או נעשריבען געוווארען. – דער פער-פאלסער או געווונ אַוְאָנְדָּרְבָּאָרְעָרְ מִנְיָה ווֹאָס פְּלָעַנְטָ אָוֵיד טַרְקְוִיפָּעָן, טַיְשִׁי-סְפָּרוּסְטָר ווַיְבָלָעָד אָוֶן טַיְדְּלָעָד. – עָרָ אָוֶן גַּעֲוָונָ אַהֲוִיד-גַּעֲלָעַנְטָרְ מַעֲנָשָׂה. – זַיְן, צַעַנְעָ ווערטען, אוֹז אַיְבָּרְגָּעַרְקָעָט גַּעֲוָאוֹרָן 126 מאָל אָוֶן אָז אַיְבָּרְעָטָמָן גַּעֲוָאוֹרָעָן אָפִילָו אַוְיתָ פְּאַמְּפִין. – עָרָ אָז אָוֶן גַּעֲשְׁרִיבָעָן, אוֹז עָס אַפְּעַלְעָרָט צַוְּ דִּי הַעֲצָרָפָן בְּרָוִיעָן. – דִּי טַשְׁפִּילִים אָזָן עַסְטְּרִיךְ פְּהִירָעָו אַיְין אַפְּעַבְּאָט אַוְיתָ לִיְעָנָנוֹ אַ-צַּעַנְעָ ווערטען. – דִּי גַּעֲשִׁיבָטָע פְּנֵי יעָקְבָּן יְצָהָם אַשְׁבָּנוּ פְּנֵי יְאָנָאָוָע אָזָן וַיְזַמֵּרְמָם.

סיו דה. יעהב שאצמי

אֲצָמִי

אצמי אונע וווערענען) אוו גערניעבגענו געוווארען. – דער פער-
ויזד פערקייפען, צייטש-ספֿרִים פָּאַר ווַיְבָלָעֵד אוו
טַנְעָן ווּעֲרָעָנָן, אוו אַיבָּרָעָנָדְרוֹקָא גַּעֲוָאָרָן 126 מַאַל
יִגְּשָׁרְבֶּעָן, אוו עַם אַפְּלִירְתָּן צָו דֵי הַעֲצָשָׁרְתָּן
אווית לְיַעַנְעָן אַצְעָנָן ווּעֲרָעָנָן. – דֵי גַּעַשְׁבְּטָעָן פָּוּ
אווע אָוֹן וַיְזִין ווּעָמָם.

וְיַעֲרָץ מִוּנִינֶגֶן פָּעָרְלָאוֹזָן
ר' יַעֲקֹב בָּנָן יַחַם אַשְׁכָּנָזִי אָנוּ נְאָמָן

מִנְחָת דָּרְבֵי הַגָּדָרֶת וְאֶחָר צָוֹת
בַּעַן אֲנוֹ דָּעַר שְׁמַטָּט פָּרָגָן גַּעֲבָרָת
סְבִּירָה אֲזִיר מִזְמָרָן יְמָמָן יְשָׁחָקָן
יְצָחָקָן דָּעַר דָּאוֹגָנָךְ יְהָדָן אֲנוֹ נִזְמָן
וְאֶנְדָּעָרְנוּגָנָךְ מְנִירָה וְאֶסְמָן אֲנוֹ
פָּרָגָרָן אֲנוֹגָרָעָר שְׁעַטָּעָן אֲנוֹ לְגָנָרָעָן
הַאֲלָטָטָן שְׁהָעָגָן, הַאֲרָצָונָעָן דָּרְשָׁנָעָן
חָאָטָטָמָא פְּעָרְקָוִיקָט „פְּעַטְמָעָט“
בְּאָרָר וְשְׁבָבָאָר אֲזִין פְּנִירָלָעָד“.
אֲבָעָר נְפָטָטָמָה קְשָׁן נְמָוָעָן פְּאָקָמָעָן
„סְבָּרוֹת-פְּרָעָנָעָן“ אֲדָעָר, „פְּאָקָמָעָן
נְצָרָה“ וְאֶסְמָן גִּינְטָרָים פְּרָעָמָרָעָן
אֲדָעָר פְּעָרְקָוִיקָט פְּלָרָקָט קְנוֹן אֲנָרוֹן
חָאָטָט בְּוֹאָז הַשָּׁם אֲלָחוֹן אֲגָנָעָר שְׁמָעָן אֲזִין
דְּבָרָעָן סְפָרִים סְנִי אֲזִין לְשָׁוֹן-הַקּוֹנוֹן
אֲזִין עֲבָרָי-פְּטָמָטָטָעָן, אֲזִין הַאֲטָט בְּעָרָקָעָן
בְּנָגָרָעָן זָרָגָעָן פְּאָרָזָעָן זָנָגָעָן וְעָרָקָעָן.
פְּאָרָזָעָן פְּדָעָמָעָן.
דָּעַר דָּאוֹגָנָךְ יְעָכָב בָּן יְצָחָק אֲ
מִחְבָּר בָּן אָזָעָר בְּעַלְוָמָפָטָעָן אֲזִין
עֲרָסָמָעָן סְפָרָה, וְאֶסְמָן אֲנוֹ וְעָזָן
עֲשִׂיעָן אֲנוֹ דָעַר אֲלָבָעָר יְדָוָזָעָר
דָּאָטָר. דָּאָטָטָמָא סְפָרָה חָאָטָטָמָא
„עֲזָינהּ וְרָאָינהּ“.
יְעָכָב בָּן יְצָחָק אֲנוֹ גַּעֲזָעָן אֲ
פְּנָעָר יְהָה גַּעֲזָבָעָן הַאֲטָט אֲ
„יְעָכָב בָּן יְצָחָק אֲשָׁכָנָוי“. דָּאָט
אֲבָעָר גַּוְשָׁמָט, אֲזִין דָּאָר מִחְבָּר קְנוֹן
וּרְאָנָהּ שְׁמַטָּטָטָט סְנוֹן דְּעַטְמָלָעָר
וְדָרָעָן אֲזִין פְּוֹלְאָעָן הַאֲבָעָן גַּעֲזָבָעָן
בְּנָזָן. סְוִתָּלְאָן כָּל סְוִתָּלְאָן זָעָגָן דָּוִיד
פְּוֹלְאָעָן נְעַקְטָמָעָן פְּנוֹן דְּעַטְמָלָעָר
בְּעָן סְמָקָא אֲלָעָטָאָל שְׁמַטָּלָעָר
דָּעָבָן, וְאֶסְמָן זָה גַּעֲזָעָן, בְּנִי אֲשָׁפָנָן
אֲנוֹ 165 הַאֲבָעָן בְּזָר אֲזִיר אֲנוֹ יְהָדָן
יְהָסָמָן דָּרְבָּתָן זָר אֲלָבָנָן, הַמָּן
בְּנָזָן אֲזָבָרְנוּגָר אֲפָזָעְנָעָר אֲ
אֲנוֹ דָּבָקָמָס גַּעֲזָהָן פְּזָלָעָן. אֲנָגָן
הַאֲשָׁפָנָן הַאֲזָבָלָן סְעָרָעָן
אֲנוֹ גַּעֲזָהָן אֲנוֹ שְׁרָגָהָן זָר (אֲנוֹ)

גמינוּ פָּוּ דָעַר יְהוֹשָׁעַר פָּרוּ, אָנוּ נָעַד
אֲחֵר וּמְנוּעָר אֶזְנָעָר לְעַדְעָר.
דָּאַס אָנוּ אִמְתָּא.

אָנוּ חָזֵי דָעַם אָנוּ אַזְיךְ וּוּמְטוּן דַּי
פָּרְטָרָאָל פָּוּ דָעַם סְפָרָד. דָעַם אָנוּ דָעַר
גַּסְטָעָר יוֹדוֹשָׁאָן דָאָר אַלְטָעָר יוֹרָאָ
עַדְעָר לְעַטְעָרָאָטָר: אַזְפָּטָן, רַיְן אָנוּ נִיְּהָ
סְעָסָעָן, פָּאַלְקָסְטָמְלָרָאָן אָנוּ פְּשָׂטָן. כּוֹטָ
עַלְעָלָט פָּעָרְגָּוָנָט יְעָכָב בָּנוּ יְצָחָק אַשְׁכָּנָיוּ
סְמָם נָאָמָעָן, דָעַר לְעַטָּר פָּוּ דָעַר מָנוּ
לְלָעָלָעָר חַקְיָהָהָן דָשָׁר יְדָיָעָר
פָּלָאָר", מוֹטָ וּוּלְעָצָן דָאָר לְעַטָּרָאָ

ענבר אונדערן צווען מאָל, בְּלוֹצֶס — נאָר
אונגענטצען צווען מאָל, ציטְרָקָעָן, צוּמְלָטְרָישׁ זַיִד
אנָן צַוְּרוֹן, צַוְּרוֹן דָּזָאָנוּשׁ פְּאַרְיוֹדוֹשָׁגָעָן פָּוּ
געַן צַוְּרוֹן דָּזָאָנוּשׁ פְּאַרְיוֹדוֹשָׁגָעָן פָּוּ
חַנִּין, אוֹ זָוֵן זָוֵן גַּעֲפָעָלָעָן דָּזָאָנוּשׁ פָּוּ
בָּעָר אָזָן פְּוֹרָלָאָרָדָן. רָעֵר, "עַם הָאָרֶץ"
הָאָתָּם גַּעֲוָאָלָט הָאָזָעָן גַּוְשָׁת קְפִין טְרוֹ-
קָעָן לְוּמּוֹדָת, נָאָר תְּמִימּוֹת/דִינּוֹן הָאָרֶ-
שָׁגָעָט.

דער „הטניד“ און אַנְאַיבָּאָרָעָצָאנָן
פֶּן כְּבִיאִים וּבְתוּבִים, מֵוֹת אַפְּאַקְסָטוּמִי-
לְבָגָן פִּירָאָשׁ. דָּז אַוְסָּנָאָגָעָן פָּוּ רַעֲם
חִיבָּר וּוּעָרֶת עַרְקָלָעָרֶת פָּוּ רַעֲם מַחְבָּר
נוֹגָא אָנוּ דָּעַר הַסְּרָמָה. עַר זָוִיל, אָוּ יַעַ-
דָּעַר זָאָל פְּעַרְשָׂעָהָן דָּז, „פְּשָׂרִים וּאַרְכָּע
וּוֹיָא פָּוּ עַש קָנְעָלְמַן“. דָּעַרְבָּגָעָר חָאָט עַר
אַיְזָר גַּעֲרוֹקָט רְשִׁיָּס פְּרָוֹשׁ, „דָּעַן וּאַרְ-
דָּא וּוּעָרֶת קָנְעָנוּ דָּאָשׁ טִימָשִׁי פְּרָוֹשׁ,
מַעֲרָת רְשִׁיָּי אַזְּזָד פֻּעָרְשָׁטִין (פֻּעָרְשָׁטָהָן)
בְּשָׂוֹרִץ, אָנוּ אַישְׁלָכָעָר קָאָן אָנוּ לְמָדוֹן
מַעֲרָה, דָּז תּוֹרָה וּוּדְעָתָן וּמְרָעָן“.

אנ' איזעגעטען בענטער מניר. זונען בע-
ארבעטונגען פון מדרשים און אנדרס
וואס זונען איבנונגעלגאלטמען און זונען
עאינה וואנה, בעחויזען או פָּרְחַטְמַן,
זונר טиш וו בענצעט און דז דדשען. מון
הסתם האט ער און זונען ריויעס אונפער
דער וועילט אונגענטפערט און פראן, וואו
ער און געלטראנדזען און זונר. 1628

יעקב בן יצחק און געווען און יאָהּ געַרְבוּעַן האָט אַ
יעקב בן יצחק אַשְׁכְּנוֹי". דאס אַבְּגָר גוֹשֶׁט, אָן דאָר מַחְפֵּר אָן
וַרְאִינָה "שְׂמַחְתִּי פָּנֵי רַעֲמָלָאָר
וְדַקְּעַן אָנוּ פְּוַילְּעָן הַזְּבָעָן גַּחֲמָה
בְּנָוִי. כּוֹף פֶּל סּוֹפֵן זְעַנְעָן דָּוִיד
פְּוַילְּעָן גַּעֲטָסָן פָּנֵי דִּינְטְּשָׁלָאנְד
בְּעָוָן טַקְאָע אַלְעָמָל שְׂמַחְלָזְרוֹט
דָּעַב, וְאָם זָה וְזָעָנוֹן, בְּנֵי אַישְׁנָאוּ
אָנוּ 155 הַזְּבָעָן כּוֹד אַיְדֵי אָנוּ
לְאָסָדָה זְדָאָלְבָּזָן, הַלְּסָן
עַמְּדוֹן אַגְּבָּוֹרְזָגָר אַפְּאוֹעָנָאָר
אָנוּ גַּאֲמָרָס גַּעֲדוֹן פְּוַילְּעָן. אַעֲנוֹ
הָאַישְׁנָאוּס הַאָט אַפְּלוּ סְעָרָה
אָנוּ גַּעֲדוֹן אָנוּ שְׂרָגָה זָר (אָנוּ)

משה מאנדרטוזו אינראוניש דעם סטול
וואן דן פזיליש ורבנים, דעם העברעאוש,
געונישט מוש ארטאטמאוש.
דאַנְטָלִים אָנוּ עַמְּרִיךְ הַבָּעֵן
אֲלֵיכְ דָּוְלְבָּנְגָּהָרֶט אֲפָרְבָּאָשׁ אֲזָּלְיָה
עַנְשׂוֹ דָּעַם, צָאִינָה וּרְאִינָה". יָאָזָּעָפְּ דָּעַר
צָוְנִיטָּה, דָּעַר עַמְּתִירִיכְבָּאָשׁ קְבָּזָעָר
אֲזָּוְנָעָזְנָהָן בִּיטְהָן דָּוְסְכָּלִים. כָּרְהָאָשָׁ
וּשְׁחָלְטָהָן, אֲזָּוְסְּדָרְסְּוּרְמָן זָעָנָזְנָהָן
פִּוְרָה, אֲבָשָׁר אֲמְשָׁטָאָרְקָסְמָעָן אֲזָּוְשָׁרְלָהָן
דָּעַר, צָאִינָה וּרְאִינָה", וּשְׁילָה, אֲזָּרְפָּאָר
שְׁפָרְוּתָה אַבְּרָגָןְבָּעָן" — אָזָּוְן וּשְׁרָט
פְּאָרְטְּוּלָאָרְטָה אֲזָּוְאָפָּאָרְטָה פָּוּן סְוָךְ
אֲבָצָעָנְטָה יְאָהָהָרָעָרָטָה.
אֲזָּוְאָמְתָן אֲזָּוְנָעָזְנָהָן דָּאָס נְעָמָעָן אֲזָּוְרָה
אֲלִיבָּמְעָנְדָעָלְזָאָגָּסְסָחָמָס חָוְמָשָׁ, וּוָסָס הָאָמָ
נְעָשָׂתָה גְּנָחָתָט קִיןְעָשָׂרְלָאָלָה. אֲזָּוְן וּשְׁלָפָעָן
רְעָקָרָעָט, וּוָסָפָרְבָּאָט צָוְבָעָזָעָן דָּעַם
„צָאִינָה וּרְאִינָה", וּוָעָרָטָה דָּעַקָּאָמְגָּנְדוּרָט
דאַמְּלָדִים אֲזָּוְן סְתָמָס יְוָדָעָן זָהָה צָוְבָעָן
נוֹעָצָעָן מְוִיתָן, „עַזְּחִים", ד. ת. מִוְתָמָן
דָּעַלְאָגָּסְסָ אַנְבָּזָעָזָעָגָן פָּוּן חָוְמָשָׁ.
אֲלִיבָּה דָּוְאָפָּצָעָלָאָגָּסְסָ אַנְמָעָרְשָׁתְמִזְוָנָן
עַזְּעָנָגָן דָּאָבָּאָזָן קְאָמְגָּאָלָן גְּנָשָׁת גָּעָן
קְשָׁוָן נְרוּסָעָן עַרְפָּאָלָן. שְׁטוּפְהָאָט
גָּוָטָה לְאָרָאָקְשָׁרְעָזְרָוָזָרָט דָּוְדָזָוָגָעָן
וְשָׁעָ אַוְעָרָעָזְעָגָעָן. דָּאָס וְזָגָעָן
יְוִישָׁעָן קְגָלָעָן, אַוְרָעָרָ אַוְפָעָרָעָן
יְיִינָה וּרְאִינָה" אֲזָוְאָהָרָעָגָעָן, פָּאָן
אַבְּעָרָרָעָזְעָהָלָגָן פָּוּן חָוְמָשָׁ.
אֲזָוְאָאָזָן אַבְּעָרָרָדוּבָּאָגָן. דָּאָס וְעַרְקָ
אַוְרָבָּעָזְקָאָלָבָאָגָן טָוָט רְשָׁיָן, דָּאָר
פָּעָרְלָוְדָעָנָעָן טָהָרָהָשָׁן. עַס אֲזָוְ
בְּגָנוֹןְעָמְטוּשָׁסְסָפָרָאָלָן טָוָט קָפָן.
עַטְיָקָמְוָס פְּלָאָסְטִיעָשָׁטָט. דָּעַר
שְׁאָלָרָטָו אֲזָוְן אֲזָוְדָעָר, צָאִינָה
„עַזְּחִים" אַסְטָעָלָן, פָּוּן אַוְסָגָעָאָצָן,
עַעֲזָהָיָהָלָן פָּאָרְבָּאָרְצָעָן. גָּעָן

דער „המניר“ הנט נעהט אונאוי' סער-זעוע-הנולבָּן ער-פֿאָלָג, אַפְּבָּעָר טָאָן קָאָן נוֹשָׂא פֿאָרְגִּילְבָּן דָּעַם ער-פֿאָלָג בָּן „המניר“ מָטוּמִי טְרוֹאָסְטְּפָאָלָעָן מָרָאָשָׁן בָּוּ וּמוֹן דְּרוֹמָעָן סְפָּר, צְאַינָּה וּרְאוֹיָה? צְעַדְנָה וּרְאוֹיָה“ מָאָרְשִׁירָת שָׂוָּן אֵין עֲדָר דְּרִיחְנוֹגְרָעָט יְאָהָר אַפְּבָּעָר שְׁטָמָעָט אָנוֹ שְׁטָמָלָעָר, דְּגַרְכָּעָר אָנוֹ שְׁוּבָּסָט בָּנָה דַּי אַלְעָמָקָוּתָה, וּוֹאָוָס אָנוֹ גַּעַוְעָן אָנוֹ אַמְּרָא אַזְּרִישְׁ-רְעַדְעָן = דָּעָר קִיבָּעָן. דָּעָר אַרְפָּאָלָג בָּן, צְאַינָּה וּרְאוֹיָה“ אָנוֹ אַמְּגָעָר קָאָן דָּנָגְעָטָעָן, וּוֹאָס אָנוֹ פְּכָל אַוְסְנָעָטָלָעָן אַוְתָּה אָ וּבְבוֹר בָּן דָּעָר אַלְמָעָר יוֹרְדוֹעָר לְוִיטָּעָר דָּמָצָה. אַטְּיוֹן דָּוּ מְעַשְׁה-בּוֹנְכָלָעָד לְאָסָט עַם אָנוֹ שְׁטָמָעָן, עַם אָנוֹ נְעַנְגָּן צְוָאנָעָן, אָוּ זְוַונְתָּעָם עַם אָנוֹ אַרְזָוָן דָּוּ עַרְשָׁטָעָן אַרְסָמָן = נְאָפָעָן בָּן, צְאַינָּה וּרְאוֹיָה (אַבְּלוֹנָה) 1616, אָנוֹ בָּנוֹ אַוְצָט בְּקָאָגָנָט 126 אַוְיךָ לְאָגָעָס בָּוּ דָעַם בְּלִוְוְטָפָאָן פְּאָלָקָס-בָּפָּר. אַזְּרִיד דָּעָר סְפָּר הָאָט זֶה גַּעַרְקָט אָנוֹ אָסְרָדְעָר. אָנוֹ דְּבִיטְשָׁלָאָנָד, בְּעַמְּחָעָן, רְוִסְמָלָאָנָה, פּוֹלְעָן: אַלְזִיכְשָׁוּ — אַוְמָעָטִים

רשותה בז' רג'ים, וואם וערדו דער
מאנט און „שלחו ערוד“ און און „וירה
זעה“. דאס און וווען איזו אונגעגע האפ
ראענישאך חיבור. אלע אנדערעך ווועדס
זונגע וועגען געשורבען אויך יוינש.
אשבנוי האט פערפאטס דרטן יוינשע
סקרים: „מליך יושר“, „המגָּד“ און
„זאינה וראינה“. דער, „מליך יושר“ און אומלאנגן פון
בשטים צו דער תורה, עטונגטטען פון
פארשאָרגענע ספּרים. ראסס ספר האט
באלארטט דינגען רעם יוינשען לויינגער
טוי יענעד ציטט אונשטאָט דרישות. דער
דרשן קעוגט זעלטצען פַּערפְּלַקְּרוֹנְשָׁצָן
און דז פַּערפְּלַקְּרוֹנְשָׁצָן ישיבים און דערין
בעדר וועגען דז ישובּינְקָעִם געווואָקסטען
נוויסען עם-הארצית דערוינְד האט דער
מחדר פון „זאינה וראינה“ געווואָלט זע
נאָפְּעָן אַסְּפֵּר, וועלטְפָּעָן מְצֻוּפָּן לויינגען
לאָגְנָזָם און דער חנָם און אַלְמָן קָעָר
שטעהן. אַפְּלוּדָן, וואָס האָפָּעָן אַגְּזָע
לענעהנט צו הערען אַדרשָׁה — זאנט
עד — פָּגָנָען אַזְּדָן גוּשָׁטָט פַּעֲרָע

אשרנו בזאת ערכו. אז עיר שטח
ברוכים יחים, אוש פון רשיין. מכך
אכפער וור אוזיף וונגען ווּרְטַמָּעָר אונד
פרט נינשט פֶּרֶלְקָוּגָן. אונדו ואחר
אכפער אונדערץ: עיר האט געה
שם פון א תלמיד-הכם, געווען עַ
געלייבט פון דן גראטס רבענים פֶּ
תקופה. אונ געווען איז דאס אַ
עלן גאנדר גראטס רבענייש איז מאַ
שְׁגַגְגָּן אָזִי אַזְּנָן קָוָן זָנָר גְּרָאָר

דוידלען אָז דַּאֲפִיעָן מְשֻׁבֶּן לְעֵבֶן 150 זָהָר?

דדר שטורות אין ענגלאנד ארום דר. וואראנאו'ס בעוז)

א ברייף פון לאנדאן – פון וויליאם צו-עַרְמָאוּן
א צו-עַרְמָאוּן פָּעָנָה אֹנוֹ, אָוּ מִות דַּעַם,
וְאָסְ מַעַן „קָעֵרְלָאַגְּנָטָם“ אָנוּ דַּעַם מַעֲנָשׁ
לוּאָנוּ קָעֵרְבָּאָר דָּרוּזָוּן פָּאוּ טָאַלְפָעָם
טָאַלְפָעָם מַעַן בָּנוּ אֶגְעֻוִוִיסְטָוּן גְּרָאָר פָּאוּ
דַּעַם מַעֲנָשָׂאָן אֶמְאַלְפָעָן. מַעַן פָּאָר –
פָּלְפָּגָעָטָם אָנוֹ אָוחָם דָּוִתְיָה שָׁעָן אָנוֹ –
סְבָּוּנְקָטָטָוּן אָנוֹ נַאֲפָהָהָלָעָן בָּוּן דָּוִתְרוּ –
שָׁרָעָן בָּעַשְׁקָעְגָּעָנָעָשָׂו אָנוֹ מַעַן רַעֲגָעָעָן –
רַוְתָּה דַּעַם מַעֲנָשָׂעָן צָוּ דָּרָר שְׁטוּפָעָן פָּנוּ
אַמְּלָבָעָן.
וְעוֹן דָּרָר דָּרוֹגָעָר אַרְגָּנוּטָעָט אָנוֹ דָּא
צְוָרְלָטָט בְּגָנְגָטָט גְּנוּוֹאָרָעָן נְגָעָאָן דָּרָר
חוֹאָרְגָּנָאָהָוּן, הָאָטָט דָּרָר בְּעַרְוִוְהַמְּטָעָר בְּעַר
גָּאָרָד שָׁאָן, וְעַלְכָּאָר אָנוֹ וְוְ בְּעַוְאָוָסָט,
אַנְרְוִיְּסָעָר וְוְעַלְגָּוָן אָוְיסָעָר דַּעַם, וְאָסְ
אַד אָנוֹ אֶגְעַנְיָאָלָאָר דָּעַנְכָּאָר אָנוֹ לְוָבָ –
הָאָבָעָר פָּנוּ הַיִּתְ, צְוָנְשָׁקָט אֶזְעַלְפָעָט –
גָּעָם בְּרוּחָן דָּוִתְעַטְוָנָעָן. דָּרָר בְּרִינָ –
אָ�וּ בְּלוּמְרָעָתָן גְּשָׁעָרָעָן בָּוּוֹאָרָעָן פָּנוּ
אַמְּאָרָעָן אָנוֹ זָאַלְגָּנְיָאָשָׂאָן: אָרְטָעָן אָנוֹ
דָּרָר שְׁרָטְבָּאָר הָאָט שְׁטָאָרָק בְּרָאָטָעָם –
טוֹטָם גַּעַנְעָן דַּעַם, וְאָסְ מַעַן זָגָטָן, אָוּ
סְאַלְפָעָם וְעַנְעָן מָאָר בְּרוּטָאָל אָנוֹ
הַיִּהְשׁ וְוְ מַעֲנָשָׂעָן.
– מָוָר, מְאַלְפָעָם, וְעַנְעָן אֶגְעַרְלָרְגָּעָן
אָנוֹ גַּטְמָטוֹנָעָן רָאָסָעָ, נְוָר אַזְוָבְּשָׁלָן –
דְּגָנָגָגָגָעָן שָׁוּן אַפְּלָוּ מִזְרָגָנָטָפָעָן –
טְרָאָגָעָן מְשָׁהָר – הָאָט דָּרָר מְאַלְפָעָמְשָׁר
בְּרוֹתָה-שְׁרָטְבָּאָר גַּעַנְעָן.

לעכטער אינטערוריאָן מיט לעוֹר טאלסטעאי

ט' פְּלֹצֶלְגָּן טַאלְסְטָאִי — אֵנדְ מָנוּ
עַפְנָהּוּן. לְעַבְטָן נְלִינְלוּרָן ...
עַד הַאֲתָם כּוֹר דַּעֲרַלְאָנָט דַּן הַאֲנָר
אַרְזְוִינְגְּעָנָגָנוּן. פָּנוּ צַימְשָׂעָר מָוֵט
סְמֻטָּה מְרוּם .

* * *

עַנְגָּץ חָנוּ אָנוּ יַסְנוּאָיא פָּאָלָאָנִיא ...
זַי חָיוּן, וּאָס בְּרַעְנָמָט נְוַשְׁתָּפָן הָנוּ
כָּאַלְמָאָב אַרְטְּנְגְּעַבְלְוָלָט אָנוּ פָּאָלָאָנִיא ...
אָס אַיְמְנָקְלָעָן לְעַבְעָן. וּנוּ פָּגָן .

כְּכָתוּשׁ פְּעַרְשָׁוָאוֹנָרָעָן פָּוּ יַסְנוּאָיא
לְמָאָנִיא אָנוּ וּנוּ פָּלִימָן, וּאָס אָנוּ גְּלִינְזָר
דְּזָרְזָה נְעַקְוָבָן בְּעַרְגְּנִיז אַפְּעַרְוָאָרָה .
גַּעַם וְאַמְּזָאָל. אָד וּעַל דַּוְתּוֹנְגְּנָעָן,
וְיַגְרְגָּעָן אָוְגְּנָעָן פְּיַוְנְמָאָל גְּנוּשָׂת פָּעָר .

סְפָּעָן ... בְּהָאָב נָאָך קְוָמָמָאָל גְּנוּשָׂת גָּעָה
עַנוּ אַזְוְלָעָך אָוְגְּעָן, אָוְגְּעָן דָּרְדָּר
לְבָעָט סְהָאָט נְעַקְוָט אָזְוָה דָּרָר וּלְלָט
הַזְּוּם פְּלָאָמְנָרָעָר וְשָׁעָן, דַּן אָוְגְּעָן .

לְאָוּ נְקָאָלָעָיְוָוָט טַאלְסְטָאִי .

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ עָזֶרֶת

— אוחר האת דערמאנט דאס אַנִי
וואָר-פֿראָכְבָּעַם. דאס דאָוָוָו פֿראָכְבָּעַם
פֿאָרוֹאָנוֹת אָרוֹבָּוֹרָת מָנוֹן סָעָהָר וּן אַלְפָ
אַנְדְּשָׁעָךְ פֿרָאָגָעָן. אָוֹר בּוֹן פֿוֹלְשָׁעָנְדוֹגָן
סְפָּדִים מִוְּטָה הָעֲדָרָנוֹ גַּעֲגָעָבָן אַנְעָיו־
אָגָמָגָן. אָוֹהָר קָעַנְתָּ אָוֹהָם ?
— נָוִוָן, לְקָעַנְתָּ אָוֹהָם נָוָשָׂה, נָוָב אַיךְ
אָז אַמְּנָה־פֿרָעָה שָׁמְבָּאָה.
— אָה, אָרְבָּאָה יְוָנָנָרָמָאָן ! אָהָה
קָעַנְתָּ צָוָאָל נָוָשָׂה הָעֲדָרָנוֹ גַּעֲגָעָבָן ?
שָׁאָפָּבְן וּדְן וַיְמַעַּבְנָר אָוֹן לְפָאָט וּבָ
אַדְגָּרָה.
— יְאָ, דָאָס זְוֵיל אָוד מָוָן — עַנְתָּ
פֿער אָוד מָוָט אַ צָוָעָדְרָוָנָעָר שְׁטָנוֹעָ,
דָאָס זְוֵיל אַיְהָ...
כְּהָאָמָר כְּשָׂוְהָלָט גַּעֲזָלְדָּגָן פֿעָה,
שְׁחָרָבָה, הָעֲדָרָנוֹ גַּעֲגָרָנוֹ נָוָשָׂה צְיָעָן !
— אָוֹהָר וָעַטְמָר עַנְטוֹלְהָזָגָעָן —

רַמְלָה

פָּוִין

— אָנֹר הַאֲפִיךְ גַּעֲוָוָהָלֶט בְּעֵינֵי פְּרָשִׁי
גַּעַן — דָּאַט נַעֲכָטָמָל אַוְסְגָּרְעָדָט
דָּאַט מַנְדָּרְעָל אָנוֹ גַּעֲבְּלִינוּן שְׁעַזְהָוָה
אָוֹתָאָט אַטְמָגְעָנוֹט — אַוְהָר הַאֲפִיךְ חַוְּנָה
אַוְעַזְקָנְעַלְוָהָנָט בְּלָוָעָן אַוְיָחִיד דָעַם כָּבָר פָּנוּ
סְבִּינוּ מַטְבָּעָר. פְּאָרוֹאָס הַאֲפִיךְ אַוְהָר דָּאַט
גַּעַמְנוּ ?
הַרְשָׁח הַאֲפִיךְ גַּעֲעַונְטְּפָעָרָט אַטְמָעָל פְּעָרָה
לְעַזְעָן :
— אָנֹר הַאֲפִיךְ גַּעַשְׂט גַּעֲהָוָאָסָט, אָוּ עַס
אָנוֹ אַנְעָרָר פְּאָמָעָץ.
— גַּעַשְׂט גַּעֲהָוָאָסָט ? — הַאֲפִיךְ וְגַעַן
זָאנְט — דָעַר שְׁמַשׁ הַאֲפִיךְ גַּעֲעַתְּהָעָן וְגַעַן
אַוְהָר הַאֲפִיךְ אַוְעַזְקָנְעַלְוָהָנָט דִי בְּלָוָעָן אָנוֹ
דָעַרְגָּאָר הַאֲפִיךְ שְׁר אַנְרִיךְ דָעַרְזָוְעָהָעָן דָעַר
אָנְגָּסָט גַּעֲזָרְטָעָן אָנוֹ הַאֲפִיךְ עַם כָּוֹר דָעַר
צָעָהָלָט. אָוֹבָא אַוְהָר הַאֲפִיךְ גַּעַט גַּעֲהָוָאָסָט ?
סְמָאָצָז וְאָסָט הַאֲפִיךְ אַוְהָר עַם גַּעַטְנוּ ?
הַרְשָׁח הַאֲפִיךְ גַּעֲעַונְטְּפָעָרָט אַוְיָחִיד דָעַם מַנְדָּאָל
אָנוֹ דָעַרְגָּאָר שְׁמַוְּג אַרְיָהְמָעָדָט :
— דָעַם שְׁמַשׁ חַאְבָּא אָנְד גַּעַשְׂט גַּעֲוָהָלֶט
דָעַרְעָצָהָפָעָן. אָנֹר הַאֲפִיךְ גַּעַשְׂט גַּעֲהָוָאָסָט.
אַפְּכָר דִי זָאָר אָנוֹ — הַבְּנָמָא אָנוֹ צָחָט
יִזְהָר זִוְּמָמָן פִּיןְמָאָט אָנוֹ גַּעֲשָׂטְרָפָעָן.
הַבְּנָמָה הַאֲבָא אַיר יִאָהָרְעָנָט. אָנוֹ אַנְךְ
חַאְבָּא גַּעֲוָהָלֶט עַפְוִים פָּנוּ פְּאַר אַוְהָר, וְוַיְלָה
וְאָנוֹ בְּעַגְרָאָבָעָן וְוַיְשָׁט — אָנוֹ רְוִסְלָאָנָה
חַאְבָּא אָנוֹ בְּעַשְׁלָאָבָעָן קְוִיְּפָעָן בְּלָוָעָן אָנוֹ
וְאַוְעַקְלִינוּנָעָן אַוְיָחִיד אַכְּבָר — בְּגַן אָנוֹ
סְוִיכָן — הַאֲפִיךְ נַאֲרָנוּנָשׁ דָוְרָכְנָלְוָעָנָט
חוּמָעָן אָנֹר הַאֲפִיךְ עַם גַּעֲפָרָאָט .
— אַוְהָר וְעַט פָּנוּ פְּרָעָגָנד ? — הַאֲפִיךְ
דָעַם מַנְדָּרְעָל אַטְמָעָל גַּעֲמָעָן .

— י.א. און אוּהָר ?
— אַהֲנוֹגֶן, מִיןְ מַכְמָעָן שָׁוֹן לְאַגֵּן
מְזֻמָּט — אַזְהָר 17 אָנוּ אַזְדָּבָב וְזַן
גְּעוּאוֹנָנְדָרָטָם, וְוָאַס קָאַז דָּאַס מְבוֹנָעָן.
... אָנוּ זָהָבָן אַגְּנַעַפְּאַגְּנַעַן זָהָבָן צָהָבָן
רְעַדְאָן — אַלְאָגְנַעַן גְּשַׁבְּרָעָה, וְוָאַס
הָאָטָם גְּנַעַרְיָהָטָם יְזָהָרָעָה.
דָּעַר פְּאַדְעָרָעָר צְוֹפָאַל הָאָטָם זָהָבָן
סְעַגְעַבְרָאַכְטָם אָנוּ דָּא אָנוּ דָּעַר פְּרָעָמָה,
בְּרַעַנְעַנְדוֹרָג בְּלַטְמָאָן אַזְוֹת אַכְבָּר פָּנוּ אַ
גְּנַעַן פְּרָעָמְדָאָר פָּרוֹן — וְחַל אַזְוֹן הָאָטָם
עַד בְּעַווֹּוִינְטָן זָוַן מַאֲפָעָן — הָאָטָם דְּשָׂוִי
יוֹגְגָעַרְמָאָן גְּעַמְגָעָן אַכְ'גָּנְרָעָרָעָשׂ פָּרוֹן, אַ
יְנַגְּעָא אָנוּ צָאַרְטָעָ, וְוְלַכְעָא אָנוּ שְׁפָעַטָּעָ
גְּנוּאַרְעָעָן פְּאַר אָוֹתָם אַשְׁמָן פְּקָדָה מְזָבָּעָן
סְמַכְעָן...

נושט קוקענדיג אויף דער מצחיה, גנט
ועלענדונג אוייהילזען די אונגען און און
בערלעגענעו וועצמו ער ברענטט די צווע-
בליכען, האט ער זיין אושעלאַליגויט אליף
א כהה, געבעלבען אויף א מונט שטעהען
נאגן טמול.

דער שטש האט גוישט איזונגעאַלטטען
און אָדרגען געטונו פון ווונטען :

— און אָם אַנְיָעָר פֿרְנִינְד, מיטן האָר ?
הוֹרְשָׁה האט גַּעֲזָלָט עַנְטֶעָרָט, אָפָּר
שר האט דָּרְקֵוְוָהָלָט, אָוּ ער ווּעַט זוּ
צְוָוְוָגָנוּן, ער האט אַשְׁאָגָל גַּעַטְוּן מְוֻת
דָּעַם קָאָפָּא אוּרְאָן.

— אַבְּצָעָר בעלאַנְטָעָר ? — האט זוּ.
דער טָמָאל גַּעֲפָרָעָנט דָּרְ שְׂמַשׁ.
הוֹרְשָׁה האט זוֹדָעָר גַּעַשְׁקָעָט.
— אַבְּצָעָר כְּזָטָעָר ? — האט ער דָּרָאָר

וועסְט צְוָוָהָאַמְּגָדָלָהָאַגְּנָעָן. דָּרְ טָמָעָן וְעַגְּנָעָן גַּעַשְׁמָתָאַנְעָן
עַזְּבָעָן אָוּ נְעַזְּבָעָרָט די צווע-
עַזְּבָעָן בְּאַדְבָּיְגָעָנְגָעָן. פְּשָׁׂעָן וְאַלְשָׁעָן
רְבָּרְבָּיְאַסְּטָקָרְבָּעָן, וְעַלְבָּעָן אָהָר
עַזְּבָעָן אַיְלָעָרָט וְנְאַרְטָמָעָרָעָן, וְעַלְבָּעָן אָהָר
עַזְּבָעָן אַנְגָּזָעָן פְּשָׁׂעָן גַּעַוְואָרָט
בְּוּלְדָעָטָעָט לְיִתְ. וְעַזְּבָעָן גַּעַוְועָן אָ
עַזְּבָעָן אַבְּצָעָמְבִּיםְטָקָעָן, די דָּרְגָּעָן פֿרְן,
עַזְּבָעָן דָּרְ מְאַגְּזָוָן, וְעַלְבָּעָן ער
עַזְּבָעָן בְּלִיאָעָן חַאנְדָּלָן. הַגְּרָשָׁ אָהָר
עַזְּבָעָן. אַיְגָּנָן מְוּדָעָל האָט אָהָר
עַזְּבָעָן אַיְלָעָרָט סְלָאָגָטָיְתָ. ער האָט אַגְּנָעָן
עַזְּבָעָן אַיְלָעָרָט די דָּרְזָוָעָן אָוּן גַּעַזְגָּעָט
פְּלָמָגָרָר: צְעָהָן, זָהָט גַּעַזְגָּעָט

